

Faktaark bag regeringens udspil: "Folkets skole: Faglighed, dannelse og frihed – Justeringer af folkeskolereformen"

Initiativ 1. Flere fagtimer i folkeskolen

- Regeringen foreslår, at fagligheden i folkeskolen prioriteres ved, at eleverne modtager flere fagtimer, og at den understøttende undervisning reduceres tilsvarende.
- Prioriteringen af ekstra fagtimer sker under hensyn til ambitionerne i regeringens naturvidenskabsstrategi, Teknologipagten, regeringens sprogstrategi samt den politiske aftale fra juni 2018 om styrket praksisfaglighed i folkeskolen.
- Med forslaget reduceres den understøttende undervisning med gennemsnitligt knap 3 timer ugentligt pr. klassetrin. Heraf veksles gennemsnitligt ca. 1,2 timer ugentlig pr. klassetrin fra understøttende undervisning til fagundervisning, svarende til 480 ekstra fagtimer fra børnehaveklassen til 9. klasse. Det indebærer, at skoleugens længde forkortes med gennemsnitligt ca. 1,8 time ugentligt inkl. pauser pr. klassetrin.
- Skoledagen foreslås reduceret som følger:
 - Børnehaveklassen til 3. klasse: Skoledagen forkortes med 90 timer årligt svarende til lidt over 2 timer ugentligt (3 lektioner).
 - 4.-6. klasse: Skoledagen forkortes med 60 timer årligt svarende til 1,5 time ugentligt (2 lektioner).
 - 7.-9. klasse: Skoledagen forkortes dagen med 60 timer årligt svarende til 1,5 time ugentligt (2. lektioner).
- Antal af fagtimer, understøttende undervisning og skoleugens længde fremgår af *tabel 1*.

Tabel 1: Forslag til justeret skoledag											
Klokketimer/klasse		Bh.	1. kl.	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. kl.	7. kl.	8. kl.	9. kl.
Ugentligt fagundervisning (minimumstimetotal) ekskl. pauser	Nuværende	15,0	18,8	18,8	19,5	22,5	23,3	23,3	24,0	24,0	23,3
	Med forslaget	16,5	18,8	18,8	21,0	22,5	24,8	24,8	24,8	26,3	26,3
Understøttende undervisning (estimat) ekskl. pauser	Nuværende	9,5	5,8	5,8	5,1	4,5	3,8	3,8	4,6	4,6	5,4
	Med forslaget	6,2	4,0	4,0	1,7	3,3	1,0	1,0	2,7	1,2	1,2
Pauser (estimat)	Nuværende	5,5	5,5	5,5	5,5	6,0	6,0	6,0	6,4	6,4	6,4
	Med forslaget	5,1	5,0	5,0	5,1	5,7	5,7	5,7	6,0	6,0	6,0
Skoleugens længde i alt, inkl. pauser	Nuværende	30,0	30,0	30,0	30,0	33,0	33,0	33,0	35,0	35,0	35,0
	Med forslaget	27,8	27,8	27,8	27,8	31,5	31,5	31,5	33,5	33,5	33,5
	Før reformen		21,1	21,8	24,5	24,5	25,4	25,7	26,6	30,2	28,4

Kilde: Undervisningsministeriet

Anm.: Der er i tabellen forudsat en pausefrekvens på 10 minutter per 45 minutter (klokketimer har en varighed på 60 min.). Der skal tages højde for afrundinger.

Initiativ 2. Igangsættelse af læsekampagne

- Regeringen vil lancere en 3-årig læsekampagne, som gennem forskellige initiativer skal reducere antallet af svage læsere ved at øge læselyst og sætte fokus på læseundervisning og faglig læsning gennem hele skoleforløbet.
- Læsekampagnen vil bl.a. have følgende fokusområder, som supplerer allerede igangsatte initiativer til fremme af læsning i folkeskolen:
 - Lærere og pædagogers understøttelse af læsefærdigheder og læselyst.
 - Faglig læsning/sproglig udvikling i alle fag.
- Kampagnen udvikles og gennemføres i samarbejde med folkeskolens parter.
- Regeringen vil afsætte 7,5 mio. kr. til kampagnen og vil afsøge evt. yderligere medfinansiering fra folkeskolens parter og evt. fonde.

Initiativ 3. Reduktion af nuværende faglige bindinger for undervisningen

- Regeringen foreslår at forenkle undervisningen i folkeskolen ved, at de tværgående temaer "it og medier" og "innovation og entreprenørskab" målrettes færre fag, så temaerne ikke længere skal indgå i alle fag.
- Målrætningen af temaerne it og medier samt innovation og entreprenørskab skal ske ved inddragelse af faglig ekspertise inden for folkeskolens fag og temaerne it og medier samt innovation og entreprenørskab.
- Den faglige ekspertise inddrages som led i Styrelsen for Undervisning og Kvalitets samlede indsats for understøttelse af udviklingen i fagene, herunder i arbejdet med at revidere læseplaner og undervisningsvejledninger i fagene.

Initiativ 4. Færre vikarer og justeret kompetencedækningsmålsætning

Færre vikarer

- Regeringen ønsker, at der skal være større gennemsigtighed i omfanget af brugen af vikarer på folkeskolerne.
- Regeringen foreslår derfor, at der fastsættes en politisk målsætning om, at kommunerne skal nedbringe brugen af vikarer – herunder særligt brugen af vikarer uden relevant uddannelse eller kvalifikationer.
- Regering vil etablere et datagrundlag, som gør det muligt at følge brugen af vikarer på en hensigtsmæssig måde, som ikke belaster skolerne med unødigt bureaukrati.
- Undervisningsministeriet vil gå i dialog med Skolelederforeningen og KL om at igangsætte initiativer, som kan bidrage til at nedbringe brugen af vikarer, fx gennem udbredelse af modeller for best practice.

Justering af målsætningen om fuld kompetencedækning

- Regeringen foreslår, at folkeskoleforligskredsen drøfter en mulig justering af målsætningen om fuld kompetencedækning med henblik på at sikre, at målsætningen på bedst mulig vis understøtter ambitionen om et fagligt løft af folkeskolen.

Initiativ 5. Udvidet kompetence til skolebestyrelser ved ansættelse af skoleledere

- Regeringen foreslår, at skolebestyrelseres indflydelse på ansættelse af skolens leder styrkes, så kommuner forpligtes til ikke kun at indhente en udtalelse fra skolebestyrelsen om den ønskede kandidat, men til at have en repræsentant fra skolebestyrelsen (fx bestyrelsesformanden) med i ansættelsesudvalget.

Initiativ 6. Præcisering af brugen af folkeskolelovens § 16 b

- Regeringen foreslår, at der foretages en mindre præcisering af § 16 b, der skal tydeliggøre bestemmelsens indhold og rækkevidde.
- Præciseringen gælder bl.a. den nærmere ramme for, hvad der forstås ved, at bestemmelsen kun kan anvendes i helt særlige tilfælde for 4.-9. klassetrin, hvilke krav der stilles til den individuelle begrundelse for brug af bestemmelsen for hver enkelt klasse m.m.
- På baggrund af den tydeligere lovbestemmelse foreslås udarbejdet:
 - En fornyet juridisk vejledning til skolerne om anvendelse af § 16 b.
 - Hyrdebrev til folkeskoler om regelgrundlaget
- Det foreslås videre, at § 16 b ændres, så skolerne får generel mulighed for at nedsætte undervisningstiden svarende til op til to lektioner ugentligt på 7. eller 8. klassetrin, for at gøre plads til konfirmationsforberedelse. Afkortningen i undervisningstid kan kun finde sted på det klassetrin, hvor konfirmationsforberedelsen foregår, jf. § 53.

Initiativ 7. Forsøg med selvstyrende skoler

- Regeringen foreslår, at der etableres en helt ny skoleform – selvstyrende skoler.
- Én nuværende folkeskole fra hver af landets 98 kommuner har mulighed for at deltage.
- Forsøget skal have en varighed på 10 år, således at forsøget kan gennemføres for en hel årgang.
- Beslutning om deltagelse i forsøget træffes af skolebestyrelsen og skolelederen i fællesskab på baggrund af en bred opbakning fra forældre og medarbejdere, og som herefter godkendes af kommunalbestyrelsen.
- Forsøgsskolerne skal leve op til folkeskolens formålsbestemmelse og de faglige krav, som gælder for folkeskolerne, samt deltagelse i de nationale test og obligatoriske prøver.
- Forsøgsskolerne skal ikke være forpligtede til at følge folkeskolelovens krav om undervisningstidens samlede varighed, understøttende undervisning, lektiehjælp og faglig fordybelse samt bevægelse.
- Forsøgsskolerne finansieres ved etablering af 1-årige driftsoverenskomster. Ved driftsoverenskomster forhandler kommunen og den enkelte skole en aftale om skolens økonomi sammenholdt med den enkelte skoles serviceniveau, som skolen derefter udmønter i praksis.
- Forsøgsskolerne tillægges kompetence til at træffe beslutninger om skolens økonomi inden for rammerne af den indgåede driftsoverenskomst, kompetence til at beslutte ansættelse og afskedigelse af skolelederen, samt de områder der efter

folkeskoleloven er omfattet af delegationsforbud bortset fra beslutninger, der griber ind i det kommunale selvstyre.

- Forsøgsskolerne skal indgå i kommunens skolestruktur, så forsøgsskolen udgør en distriktsskole for de elever, der bor i området. Elever, der bor i distriktet, men ikke ønsker at gå på forsøgsskolen, kan vælge en anden skole efter de gældende regler om frit skolevalg.
- Det foreslås, at kompetencen til at ansætte og afskedige det undervisende personale delegeres fuldt ud til skolelederen på forsøgsskolen, dog under hensyntagen til de gældende overenskomstmæssige bindinger.